

Korgflätor istället för tiggarmugg

Som rom kunde Sorin omöjligt försörja sig i Rumänien. På Öland hittade han en egen nisch. Nu tror han på säsongsarbete som en möjlighet för fler.

Text & bild: Fredrik Bergman | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 2 2017

I Rumänien är arbetslösheten knappt sju procent, men över 50 procent för romer. Många av Sorin Bonculescus vänner har rest till Sverige med tiggarmuggar. Sorin tänkte göra samma sak. Men så ville han ändå testa släktens gamla hantverk, korgflätning. Sorin prickade rätt. På Öland är hans korgar snart ett begrepp.

Materialet till korgarna hämtar han i den öländska vägrenen, framför allt sälj. Ett lättflätat och snabbväxande trädslag som ändå ska röjas bort. En kvinna har hjälpt honom att fråga om lov hos kommunen. Hon har också hjälpt honom med en snygg skylt till försäljningen.

– Min far och farfar band korgar. Vi har gjort det i generationer.

Sorins lövkorgar är om möjligt ännu finare än de lokala lövkorgar som svenska hantverkare band för hundra år sedan. De är stora och rymliga, smycken för varje trädgård, och utmärkta 50-årsresenter, vilket många redan förstått. Sorin säljer dem för 250 kronor.

En av många som i somras stannade till vid Sorins korgflätning utanför ÖoB var designläraren Lars Apelmo från Ölands folkhögskola och Capellagården.

– Sorin binder korgar som andra cyklar. Han har hantverket i kroppen, jag såg det direkt.

Lars bekantade sig med Sorin och arrangerade sedan en kortkurs på Capellagården med Sorin som lärare. Ett antal svenska

slöjdlärare fick på sensommaren lära sig familjen Bonculescus klassiska korgflätarkunskaper.

– Det blev en jättebra kurs.

Efter att ha gått kursen, köpte deltagarna hela Sorins lager. Det fanns i den minibuss som också fungerar som Sorins bostad. Han brukar parkera utanför Citygross eftersom de har bra wifi. Lars och Sorin vill nu gå vidare. Till att börja med arrangerar de en höstkurs i korgflätning under folkhögskolans designvecka.

– Sorins arbeten är helt rätt i tiden, menar Lars. Han är en länk till ett äldre kretsloppssamhälle. Hans råvara är endast sålg från dikesrenarna. När Ikea skickar ut formgivare över hela världen för att hitta något ursprungligt, unikt, något som går att göra av naturmaterial, då har vi Sorin som sitter här utanför ÖoB och binder korgar.

Lars och Sorin planerar ytterligare kurser tillsammans.

– Vi funkar bra ihop, har samma slags humor. Och Sorin gör inte bara sådana korgar som släkten alltid har gjort. Han är också öppen för att tänka nytt med korgflätningen. Han har känslan för formgivning i sina fingrar.

Sorin Bonculescu är ett av många exempel på utsatta EU-medborgare från Rumänien och Bulgarien som själva hittat bättre lösningar på sin försörjning än tiggeri. Men för att detta ska vara möjligt behöver de lite hjälp. Någon måste upplysa om regelverket för att plocka blåbär och sedan sälja på offentlig plats, för att spela gatumusik, för hur man får ett svenskt samordningsnummer, fixar svenskt bankkonto, får tillstånd att plocka sålg i vägrenen.

Lyckligtvis finns många eldsjälar som oberoende av varandra på ett antal orter hjälper till med dessa frågor.

Sorin själv tänker att de människor som idag tigger i Sverige skulle kunna bli utmärkta säsongsarbetare istället. Själv tänker han fortsätta som korgflätare i Sverige under somrarna. Övrig tid är han med familjen i Rumänien. Sorin har fem barn, fru och en åldrad mor som är sjuk.

– Men för att vi ska kunna säsongsarbeta bra måste vi lära oss svenska. Människor från exempelvis Syrien får hjälp att läsa svenska. De går på SFI. Vi skulle behöva något liknande. Jag vet att många av de människor som idag sitter och tigger är duktiga på att snickra, mura, på trädgårdsarbete eller plocka jordgubbar. De är bra på nästan allt.

Sorin och jag kommunicerar på engelska. Han har själv lärt sig engelska med ett lexikon på kvällarna. Han berättar för mig om hur omöjligt det är att vara rom i Rumänien.

– Rasismen är vårt stora problem. Det finns arbeten för andra människor, men inte för romer. Om jag ska hitta ett jobb i Rumänien måste jag betala bossen under bordet. Arbete är liksom omöjligt för oss i hemlandet.

Fredrik Bergman

Fredrik Bergman skriver just nu en bok om EU-migranter som på olika sätt övergått från att tigga till arbete i Sverige.